

Стварање Евроазијске уније и поновно чврсто интегрисање постсовјетског простора не пролази без одговарајуће реакције САД, које настоје да истисну руски утицај из региона Централне Азије, а Белорусију, Русију и Казахстан, као садашње чланице Евроазијске уније, окруже државама у којима ће САД имати чврст ослонац за војни и економски притисак чланица ЕАУ. Простор Централне Азије је од такође изузетног значаја за контролу Кине, а у процесу формирања „новог пута свиле“ кључна земља за САД постаје Узбекистан, најмногољуднија држава централне Азије, која је упркос аутократском режиму Ислама Каримова одскора поново постала партнер Сједињених Држава.

Забрављена људска права

Узбекистан, с преко двадесет милиона становника, има важан геостратешки положај, јер контролише улаз у Авганистан. Узбечки аутократа Ислам Каримов показао се до сада као веома непоуздан савезник и Русије и САД, а у јуну ове године је по трећи пут одлучио да се приближи Америци и напустио безбедносни пакт ОУКБ предвођен Русијом. Каримов је у јуну поново учинио напрасан заокрет, сличан оном из 1999, када је Ташкент одбио да продужи уговор с ОУКБ и нагло прешао у ГУАМ– амерички дизајниран савез Грузије, Украјине, Јерменије и Молдавије. Шест година касније, 2005. године – узбечки режим се поново окренуо Русији, уплашен могућношћу избијања обојене револуције на свом тлу. После крвавог гушења нереда у Адиђану, због које је Узбекистан кажњен санкцијама САД и Европе, Каримов се поново окренуо Москви, да би потом забранио споља финансиране мисије и организације и затражио да САД до краја 2005. напусте базу Харши-Ханабад. Односи између Русије и Узбекистана су међутим постали све лошији, а ова држава је недавно напустила Уговор о колективној безбедности, шест месеци пошто је Александар Лукашенко затражио њено избацивање због настојања да сачува аутономију у одлучивању.

Узбекистан – поновни обрт Ислама Каримова

Пише: Младен Ђорђевић
понедељак, 05 новембар 2012 13:42

